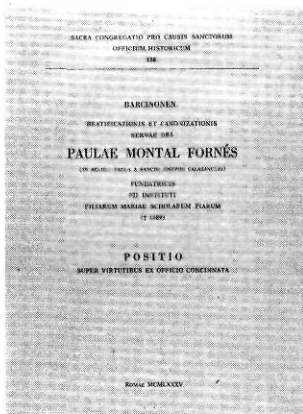

Josep M. Berrills i March

BERNILS I MARCH,
Josep Maria: *La guerra civil a Figueres. 1936-39.* Editorial L'Empordà, 1ª edició, 1986, Figueres. 256 pp.

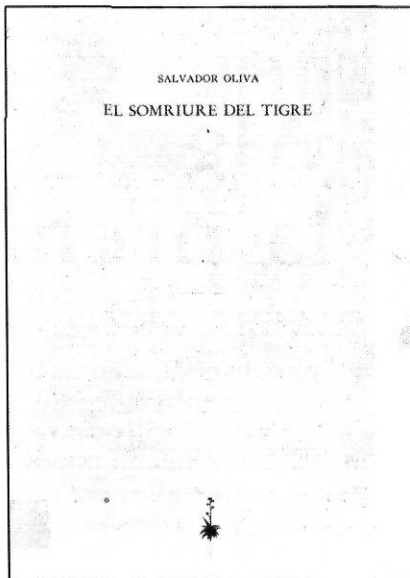
Aquest llibre suposa una aportació de dades d'indubtable interès per a la vida local. Amb un tarannà objectiu i desapassionat, Josep Maria Berrills es proposa relatar els fets tal i com succeïren a partir d'un acurat treball de consulta, recerca i investigació, apropant-se a les fonts abundants que ha procurat exhaurir.

Paula Montal i Fornés
de Sant Josep de Calasaç, fundadora de les religioses de les Escoles Pies (1799-1889).
Congregació per a les causes dels sants.
Roma, 1985. 1000 pp.
+ 12 làmines.

Aquesta extensa obra, sortida de les premses de la Congregació de les causes dels sants, s'ocupa de la vida, virtuts i fama de santedat de la religiosa M. Paula Montal i Fornés, fundadora de les religioses escolàpies, la canonització de la qual està en tràmit a Roma. Nascuda a la ciutat d'Arenys de Mar, a la diòcesi de Girona (1799), fundà el col·legi de Figueres (1829), que fou l'origen de la congregació religiosa; el d'Arenys de Mar (1842), el de Blanes (1854) i n'estengué per tot Catalunya i les Illes Balears (Sòller, 1857).

SALVADOR OLIVA
EL SOMRIURE DEL TIGRE

Un tigre a la biblioteca

OLIVA, Salvador. *El somriure del tigre.* Poesia tasca. És a dir, ha demostrat que el tigre literari d'en Borges també pot ser un tigre de Sumatra o de Bengala, un tigre que olora la sang de la gasela i que se l'empassa sense miraments.

L'Oliva —com dirien els manuals d'estil— ha reeixit en la feixuga tasca. És a dir, ha demostrat que el tigre literari d'en Borges també pot ser un tigre de Sumatra o de Bengala, un tigre que olora la sang de la gasela i que se l'empassa sense miraments.

En Borges —que al cel sigui— té un poema que es diu "El otro tigre". En aquest poema evoca, des de la penombra d'una biblioteca, la figura d'un tigre elegant i mortífer que es passeja pels laberints de la selva. Reconeix, però, que aquest felí és "un tigre de símbols y sombras, / una serie de tropos literarios / y de memorias de la enciclopedia". La realitat —el tigre de carn i ossos— és ben lluny, i la ficció —el joc de l'artifici, el tigre somniat— és golafrer, i oculta "la aventura indefinida, insensata i antiga" de cercar "el otro tigre, el que no está en el verso".

L'Oliva ha tingut la sort (i ja que la cosa va d'ironies, permeteu-me'n una) de néixer en aquest país insensat. I, és clar, un país com aquest és una Biblioteca encarcarada i esplèndida, un recinte fet a mida per esgarrapar, amb les urpes de la retòrica i de la sàtira. La destresa tècnica del poeta ha esgarrinxat una realitat coneguda per tots —banal, i terriblement mediocre— i, per això, els "tropos literarios" es poden veure amb nitidesa, alhora que donen

vida a una ironia elegant que fa riure (i som molts els que riem) i que provoca llagues d'estómac (les llagues d'aquells —homes i dones— i d'aquelles —institucions i tribus— que s'han vist retratats com a referents de la ficció).

"El somriure del tigre" recorda, en certa manera, les "Auques i Ventalls" de Carner (sobretot pel que fa a la part dedicada al costumisme d'aquests vuitants) i rep la influència, generosa i pàl·lida, d'un Shakespeare —ben conegut per l'Oliva— quant a la capacitat d'enlluernament retòric.

L'esclat d'aquests focs d'artifici dona consistència al conjunt i descriu les regles d'un joc intranscendent, humorístic i no gens balder.

Només m'agradaria, per acabar, que l'Oliva donés a conèixer totes les ganyotes que té amagades al seu zoo. Així, aquell foll país on som podria cantar, amb tota la raó del món, aquella rumba que diu: "Tú lo que quieres es que me coma el tigre, que me coma el tigre, que me coma el tigre".

I tots estariem la mar de feliços, amb una Biblioteca farcida de poetes felins...

JOSEP M. FONALLERAS